

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget
(Alm. del - bilag 1246)
udenrigsministerråd
(Offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	21. maj 2001

Under henvisning til Europaudvalgets skrivelse af 25. april 2001 (Alm. del – bilag 1110) vedlægges Udenrigsministeriets besvarelse af det deri stillede spørgsmål nr. 173, 174 og 175.

NOTITS			
Udenrigsministeriet			
Nordgruppen			
Til:	Folketingets Europaudvalg	J.nr.:	N.6, 5.L.264
CC:		Bilag:	
Fra:	Udenrigsministeren	Dato:	17. maj 2001
Emne:	Besvarelse af spørgsmål 173, 174 og 175 stillet af Folketingets Europaudvalg den 25. april 2001		

Udenrigsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 173 af 25. april 2001 fra Folketingets Europaudvalg:

Spørgsmål:

"Udenrigsministeren bedes nærmere redegøre for status for Stabilitetspagten for Sydøsteuropa".

Svar:

Stabilitetspagten for Sydøsteuropa blev oprettet i juni 1999 som et EU-initiativ efter afslutningen på Kosovo-konflikten. Formålet var at fremme demokrati og stabilitet i hele regionen. Stabilitetspagten blev placeret indenfor rammerne af Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa, OSCE.

Det er et grundlæggende princip i Pagten, at den internationale økonomiske bistand forudsætter et engagement hos landene i regionen for at fortsætte de politiske og økonomiske reformer og respektere demokratiske principper, ikke mindst mindretallets rettigheder. Pagten skal endvidere fremme regionalt samarbejde og regionale løsninger som forudsætning for landenes tilnærmelse til EU. Stabilitetspagten er også udtryk for, at det internationale samfund fortsat vil samarbejde omkring skabelsen af fred og stabilitet i regionen.

Der er til Stabilitetspagten knyttet en Særlig Koordination, Bodo Hombach (Tyskland), der samtidig er EU's Særlige Repræsentant for Pagten. Arbejdet er organiseret omkring tre arbejdsborde: Arbejdsbord I om demokrati og menneskerettigheder, Arbejdsbord II om økonomisk udvikling og Arbejdsbord III om sikkerhed. Under hvert enkelt arbejdsbord er der endvidere nedsat en række task forces sammensat af interesserede lande og donorer.

I marts 2000 afholdtes i Bruxelles en finansieringskonference for Stabilitetspagten. Her sammensattes en såkaldt Quick Start Package, bestående af tilsagn om finansiering af projekter til gennemførelse i løbet af 2000 og 2001. Quick Start Package beløber sig til samlet 2,4 mia. Euro eller 17,8 mia. kr., fordelt på 460 Meuro til Arbejdsbord I, 1.810 Meuro til Arbejdsbord II, 79 Meuro til Arbejdsbord III og 48 Meuro til øvrige initiativer.

Stabilitetspagten har været rammen om en lang række projekter og aktiviteter:

I Arbejdsbord I-regi har hovedvægten ligget på medieprojekter, god regeringsførelse, ligestilling og flygtninges tilbagevenden, sidstnævnte dog under hensyn til UNHCR's og andres igangværende indsatser. Under Arbejdsbord II er igangsat en lang række større infrastrukturprojekter, herunder oprensning af Donau. Arbejdsbordet er også rammen om forsøgene på at fremme udviklingen af den private sektor i regionen. Indenfor Arbejdsbord III er der gennemført en række aktiviteter, blandt andet bistand til reform af militær- og sikkerhedsstyrker, indsamling af hånd- og mandbårne våben samt andre tillids- og stabilitetsskabende foranstaltninger.

Den særlige Szeged-proces, der var rammen om støtte til den demokratiske opposition i FRJ, kan nævnes blandt de internationale bidrag til det forløb, der til sidst førte til Slobodan Milosevics afgang. Forventningen om langsigtet økonomisk og politisk samarbejde, herunder indenfor Stabilitetspagten, har givet også været en afgørende drivkraft. Systemskiftet i FRJ åbnede således nye muligheder for regionalt samarbejde, og Stabilitetspagten var en af de allerførste internationale organisationer, hvori FRJ opnåede medlemskab. Szeged-processen blev derefter formelt en del af Stabilitetspagten og skal nu virke for regionalt samarbejde indenfor lokal forvaltning.

Stabilitetspagtens overordnede målsætninger er samlet set blevet fremmet i de seneste to år. Alligevel har Stabilitetspagten været genstand for en del kritik, formentlig fordi der ved den oprettelse opstod urealistiske forventninger i regionen om kortsigtede resultater. Regionens lande har således haft vanskeligt ved at påtage sig ejerskab til pagten på andet end det retoriske plan. Dog er der stadig flere eksempler på, at modtagerlandene engagerer sig i konkrete samarbejdsprojekter.

Som følge af kritikken af Stabilitetspagten er der i EU-kredsen enighed om at søge at samle Pagtens mange forskelligartede aktiviteter omkring nogle få prioritetsområder, også med henblik på finansiering af fremtidige aktiviteter. Danmark deltager aktivt i denne reformproces. Det må dog samtidig tilstræbes, at der bevares en vis fleksibilitet og diversitet i Stabilitetspagtens projekter især indenfor demokrati- og menneskerettighedsområdet.

I løbet af 2001 kan der også forventes indkaldt til en ny Finansieringskonference for Stabilitetspagten, muligvis parallelt med en særlig Finansieringskonference for FRJ. Dato og format for en sådan konference er endnu ikke fastlagt, det gælder navnlig spørgsmålet om, hvorvidt målet vil være en ny Quick Start Package eller en mere langsigtet finansieringsordning.

Spørgsmål:

"Udenrigsministeren bedes redegøre for, hvilke tiltag Danmark har taget for at støtte Stabilitetspagten for Sydøsteuropa".

Svar:

Danmark har fra oprettelsen aktivt støttet Stabilitetspagten for Sydøsteuropa som led i det traditionelt stærke danske engagement for demokrati og Stabilitet på Det Vestlige Balkan.

Det danske tilsagn til den i besvarelsen af spørgsmål nr. 173 omtalte Quick Start Package var på 10 mill. Euro eller omkring 74 mill. kr., der ydes i form af projektstøtte gennem det Sydøsteuropainitiativ, der gennemføres under den særlige Freds- og Stabilitetsramme (FRESTA). Sydøsteuropainitiativet sigter på at forebygge konflikter gennem grænseoverskridende samarbejde mellem aktører fra de civile samfund. Der er fire prioritetsområder: flygtninges tilbagevenden, medier, ungdom og menneskerettigheder. Disse prioritetsområder søges fremmet gennem etableringen af regionale netværk.

En række konkrete projekter kan fremhæves: Danmark støttede som led i Sydøsteuropainitiativet oprettelsen af et projektkontor for OSCE's Kontor for Menneskerettigheder og Demokratiske Institutioner (ODIHR) i Montenegro i 1999. Etableringen af kontoret i Montenegro var udtryk for international opmærksomhed på forholdet mellem republikken og det daværende Milosevic-styre i Beograd, og således et vigtigt bidrag til stabiliteten. Danmark gså støttet et projekt til uddannelse af kvindelige parlamentarikere i Sarajevo ('Women Can Do It'). Danmark har også finansieret et seminar i Zagreb om mindretalsspørgsmål i december 2000.

Disse projekter gennemføres under Stabilitetspagtens Arbejdsbord I (Demokrati og Menneskerettigheder). Under Arbejdsbord III (sikkerhed) støtter Danmark via FRESTA-rammen samarbejde mellem officerer fra de to dele af Bosnien-Herzegovina, Republika Srpska og Føderationen Bosnien-Herzegovina. Der er her tale om et prioritetsområde med store fremtidige perspektiver, igen som følge af regeringsskiftet i Beograd.

En række andre danske bistandsprojekter har endvidere stor relevans for Stabilitetspagtens målsætninger, men tælles af formelle årsager (primært gennemførelsesperioden) ikke med i Quick Start Package. Den danske overgangsbistand til Albanien på 100 mill. kr. for perioden 1999-2001 har gennem sin satsning på retsvæsens – og politireform samt lokal administration ydet vigtige bidrag til demokratisering og stabilitet i region så den danske øststøtte har gennemført en række projekter i regionen med sigte på økonomisk genopbygning og demokratisering.

Udenrigsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 175 af 25. april 2001 fra Folketingets Europaudvalg:

(N.6, j.nr. 5.L.264)

Spørgsmål:

"Udenrigsministeren bedes opstille en oversigt over de økonomiske bidrag til Stabilitetspagten for Sydøsteuropa, herunder bidrag fra Danmark. Oversigten bedes opstillet, så den muliggør sammenligning af bidrag fra lande med forskelligt BNP.

Svar:

Der henvises til tabel 1 og 2, der sammenligner de forskellige donorlandes tilsagn til den Quick Start Package, der blev resultatet af finansieringskonferencen i marts 2000. En oversigt over de faktisk udbetalte bidrag ventes at foreligge op til den næste Finansieringskonference i efteråret 2001.

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål 173 omfatter Quick Start Package primært kort- og mellemfristede programmer, og medtager således kun i mindre grad en række af de langsigtede indsatser, som Danmark eller andre lande gennemfører i regionen. Søjle 2 i tabel 1 rummer en sammenligning af landenes tilsagn til Quick Start Package i andel af de pågældende landes BNP. I søjle 3 i samme tabel er der søgt at tage højde for, at en væsentlig del af Quick Start Package er et bidrag fra EU-Kommissionen på 532 Meuro, som EU's medlemslande finansierer via EU's budget.

Som et eksempel skal tallet 69 ud for Frankrig i søjle 3 læses på følgende måde: Frankrigs bidrag til Quick Start Package plus Frankrigs beregnede andel af EU-Kommissionens bidrag, målt i forhold til Frankrigs BNP, svarer til 69 procent af det tilsvarende tal for Danmarks vedkommende.

Tabel 1. Bilaterale bidrag til Stabilitetspagten for Sydøsteuropas Quick Start Package 2000-2001.

	<i>Bidrag til Quick Start Package 2000-2001.</i> <i>Mill. Euro</i>	<i>Bidrag i forhold til BNP</i> <i>Danmark=100</i>	<i>Bidrag i forhold til BNP,</i> <i>inkl. EU-landenes andel af</i> <i>EU-Kommissionens bidrag</i> <i>Danmark=100</i>
Tjekkiet	24,5	805	386
Slovenien	5,5	480	230
Holland	67,8	300	212
Luxembourg	2,9	258	175
Italien	148,6	216	151
Belgien	20	140	137
Grækenland	10,8	150	126
Tyskland	149,6	124	115
Spanien	41,3	121	109
Portugal	6,5	100	101
Danmark	10	100	100
Østrig	7,65	64	88
UK	54	68	75
Finland	3,8	51	72
Frankrig	25	31	69
Norge	12,4	141	67
Canada	50,8	140	67
Sverige	3,1	23	65
Irland	1,3	24	59
Schweitz	16,8	113	54
Ungarn	1,6	56	27
USA	80,6	15	7

Polen	1	11	5
-------	---	----	---

Tabel 2. Multilaterale institutioners bidrag til Stabilitetspagten for Sydøsteuropas Quick Start Package 2000-2001 (mill. Euro).

EU-Kommissionen	531,6*
Verdensbanken	211,43
EBRD	187,5
EIB	495
Europarådets Udviklingsbank	150
Black Sea Trade and Development Bank	41,5

Endelig har også Kuwait bidraget med 40 mill. Euro til Quick Start Package.

Udenrigsministeren